

Paniýum — On altynjy san

Ahyrzamanyň Wagty

Jeff Pippenger

2026-02-19

Daniel on birinji bap Mukaddes Kitap pygamberliginiň altynjy patyşalygynyň soňky prezidenti hökmünde Donald Trumpy tanyşdyrmak bilen başlanýar. Kuruşuň üçünji ýylynda, ýagny onunjy bapda görnüşiniň başlanýan ýerinde, on birinji babyň birinji aýatynda “hem” sözi bilen üstüni ýetirilýär.

Men hem Medeýaly Dariýiň ilkinji ýylynda onuň tassyklanmagy we güýçlendirilmegi üçin dik durdum. Daniel 11:1.

Gabriýel on birinji babyň beýan edişine başlanda, Darýýa çenli yzyna dolanyp, ony Kuraş bilen baglanyşdyrmaga ünsli çemeleşýär. Onunjy bap on ikinji babyň soňky aýatyna çenli bir bitewi görnüş hökmünde dowam edýär we ol Kuraşyň hökümdarlygynyň üçünji ýylynda başlanýar.

Pars patyşasy Kiriň üçünji ýylynda, adyna Beltşassar diýilýän Daniýele bir zat aýan edildi; bu zat hakykatdy, emma bellenen möhlet uzakady; ol zada düşüňýärdi we görnüşe akyly ýetirýärdi. Daniýel 10:1.

Darýus Kirus bilen bilelikde Medleriň we Parslaryň iki şahaly milletiniň nyşanyny emele getirýärlär; bu bolsa Amerikanyň Birleşen Ştatlarynda Respublikalaşmagyň we Protestantçylygyň iki taraplaýyn güýjüni aňladýar; şeýlelikde, ahyrzamanyň iki taraplaýyn nyşanyny görkezýär. Harun bilen Musanyň dogluşy gadymy Ysraýylyň başlangyjynda Ybraýymyň dört ýüz ýyllyk pygamberliginiň ahyrzaman wagtyny belläpdi; edil şonuň ýaly-da, Ýahýa Çokundryjynyň we Mesihiniň dogluşy gadymy Ysraýylyň ahyrynda ahyrzamanyň iki ýolgörkezijisini aňladýardy. Isa hemişe soňy başlangyç arkaly görkezýär.

Daryýus bilen Kuruş bilelikde Wawilondaky ýetmiş ýyllyk ýesirlik tamamlananda, ahyrzamanyň wagty hökmünde görkezilen ýol belgini aňladýarlar.

“Hudaýyň ýer ýüzündäki ybadathanasy bu yzarlamanyň dynuwsyz uzak döwründe, sürgün döwründe Wawilonda ýesir saklanan Ysraýyl ogullary ýaly, hakykatdan-da ýesirlikde bolupdy.” Pygamberler we Patyşalar, 714.

Darýus bilen Kir 1798 we 1799-njy ýyllaryň öňden nyşany bolup, ruhy Ysraýylyň ruhy Wawilonda bolan deňme-deň ýesiriliginiň tamamlanan ahyrzaman döwrüni aňladýar. 1798-nji ýyl Rim jelebi tarapyndan münülen haýwan hökmünde şekillendirilen papalygyň syýasy ulgamynyň soňuny görkezdi.

Şeýlelik bilen, ol meni Ruhda çöle alyp gitdi; men bolsa ýedi başly we on şahly, üst-başyna çenli küfür atlary bilen doly gyrmyzy reňkli bir haýwanyň üstünde oturan bir aýaly gördüm. Ylham 17:3.

Napoleon 1798-nji ýylda ýyrtýjynyň ömrüni tamamlady, 1799-njy ýylda bolsa ýyrtýjynyň üstünde oturan aýal sürgünde aradan çykdy. 1989-njy ýylda Ronald Reagan bilen Beýik George Bush ikisi hem prezident boldular, bu bolsa 1989-njy ýylda ahyrzaman döwrüni belläp geçdi. Dariý bilen Kiriş Reagan bilen Beýik Bushy aňladýarlar. Ikinji aýat şeýle diýýär:

Indi men saňa hakykaty görkezjek. Ine, Parsda ýene üç patyşa peýda bolar; dördünjisi bolsa olaryň hemmesinden has baý bolar; ol öz baýlygynyň güýji bilen Ýunanystanyň patyşalygyna garşy hemmeleri gozgalaň salar. Daniel 11:2.

Oýaniş

Darýuş Reýgan eken, Kuruş Beýik Buş eken, hem-de Kuruşdan soň gelen üçüsi Klinton, Kiçi Buş, Bölüji Obama we dördünji hem-de “has baý” prezident bolup, Grekistanyň globalistlerini gozgalaň getiren Tramp boldy. “Gozgalaň getirmek” sözi oýarmagy aňladýar. Tramp 2015-nji ýylda öz kandidaturasyny yglan edeninde, Ýoýlyň “butparazlar” diýip atlandyrylan globalistleri oýandylar.

Milletler oýansynlar we Ýehoşapat jülgesine çyksynlar; çünki Men şol ýerde töwerekdäki ähli milletleri höküm etmek üçin oturaryn. Oragy salyň, çünki hasyl bişdi; geliň, aşak düşüňler, çünki üzüm sykylýan ýer doly, çelekler daşyp dur; çünki olaryň pislige uludyr. Köplükler, köplükler çözüň jülgesinde; çünki Rebbiň günü çözüň jülgesinde golaýdyr. Ýowel 3:12–14.

“Milletler” oýandyrylanda, “Rebbiň günü Ýehoshafat jülgesinde ýakyndyr”. “Ýehoshafat” diýen söz Ýehowanyň hökmini aňladýar; şol jülge karar jülgesi hem diýlip atlandyrylýar. 2015-nji ýyldan başlap, ýer ýüzüniň “köpçülikleri” adamlaryň Hudaýa gulluk etmäge karar bermezlik üçin öňe sürýän her bir bahanasyna laýyklykda taýýarlanan dürli daňylara tarap hereket edip başlar. 11-nji sentýabrda dirileriň hökmi başlady, 2015-nji ýylda bolsa Tramp prezidentlige dalas etjekdigini yglan etdi. 11-nji sentýabrda ahyrky ýagşyň birinji tapgyry ýagyp başlady, ahyrky ýagşy bolsa hasyly ýetişdirýän zatdyr; 2015-nji ýylda, bişen hasyly emele getirýän şol ýagşyň başlananyndan on dört ýyl geçenden soň, Ýowel kitaby şeýle duýduryşy berýär: Donald Tramp “Gresiýa älemini gozganda”, ýa-da Ýoweliň aýdyşy ýaly, Tramp “2015-nji ýylda milletleri oýandyrylanda”, ýer ýüzüniň hasyly bişip başlamagyndadyr.

Danyel on birde agzalan ilkinji hakykatyň Donald Trampyň pygamberlikdäki ornudygyny ykrar etmek möhümdir. Danyel kitabynda görkezilen Mukaddes Ýazgylaryň pygamberliginiň ilkinji patyşalygy Wawilondyr. Eger Nebukadnesar pygamberlik nusgasyny berkitmek üçin Ylhama tarapyndan ulanylman bolsa, onda Danyel kitabyndaky Wawilonyň wakasyny göz önüne getiriň. Mukaddes Ýazgylaryň pygamberliginiň altynjy patyşalygy şol patyşalygyň ahyrky hökümdarynyň şaýatlygy bolmazdan doly däl. Ilkinji agzalma kadasy, Danyeliň üç hepde agyz bekläp, ondan soň ýigirmi ikinji günde alan görnüşinde Trampyň birinji derejeli ähmiýetli nyşan hökmündäki ähmiýetini tassyklaýar.

Emma Pars şalygynyň emiri maňa ýigirmi bir gün garşy durdy; emma ine, baş emirlere degişli bolanlaryň biri bolan Mihail maňa kömege geldi; men hem Parsyň patyşalarynyň ýanynda galdym. Indi bolsa soňky günlerde seniň halkyňyň başyna nämeleriň geljekdigine saňa

düşündürmek üçin geldim; çünki görnüş entek köp günler üçindir. Daniel 10:13, 14.

On birinji babyň görnüşü soňky günlerde Hudaýyň halkynyň başyna inýän zatlary, hem-de Trampyň Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň, ondan soňra bolsa Birleşen Milletler Guramasynyň ýolbaşçysy hökmünde durýandygyny görkezýär; bu hakykata düşünmek ýa-da oňa düşünmezlik bilen baglanyşykly baky netijeleri bolan bir hakykatdyr. Bu hakykat Gabrieliň Danyýele ýetirmegi üçin şeýle möhüm bolupdy welin, on dördünji aýatda Danyýel Jabrail perişdäniň beren nurundan şeýle ýazýar: görnüşü berkarar edýänler “seniň halkyňyň talaňçylarydyr”. Rim imperiýasyny nusga hökmünde ulanman, Danieliň on birinji babyndaky pygamberlik taryhynyň içinden Donald Trampyň yzyndan dogry gitmek mümkin däldir.

Tramp, ýekşenbe kanuny döwründe Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň nyşany hökmünde, wagşy haýwanyň bir keşbini emele getirýär, we şeýle etmek bilen ol wagşy haýwany hormatlaýar; şonuň üçin ol wagşy haýwanyň keşbidir, hem-de wagşy haýwanyň hormatyna edilen bir keşpdur. Ylham 17-de papalyk sekizinjidir, ýagny ýediden çykandyr, we Donald Tramp 1989-njy ýylda ahyrzamanyň döwründe Reýgandan bäri sekizinji prezidentdir, emma ol altynjy hem bolup durýar, munuň manysy bolsa onuň ýediden bolan sekizinjigidir.

Ylhamyň on ýedinjinji babynda, Ýahýa üçünji aýatda haýwana münen zynaçy aýaly görýän çöle alnyp gidilýär. Bu zynaçy aýal ähli esasy protestant mezhepleri tarapyndan katolik ybadathanasy hökmünde kesgitlenendir, emma olar soňky günlerde özleriniň düýpli ynançlaryny inkär edýärler. Ýahýa ony gören wagtynda, Rim ybadathanasy şehitleriň gany bilen serhoşdy we ol zynaçylaryň enesi diýen ady göterýärdi. Bu, Ýahýanyň 1798-nji ýyly alnyp gidilendigini görkezýär; şol wagtda papalyk şehitçiligiň ganyna bulaşypdy we öňki käbir protestant ybadathanalary eýýäm Rim katolik birleşigine dolanyp baryýardylar. Şol gözyetim nokadyndan Ýahýa “ýedi patyşany” gördi; olaryň başisi 1798-nji ýyly çenli eýýäm ýykylypdy, bir patyşalyk bolsa 1798-nji ýylda bardy, ol patyşalyk hem Amerikanyň Birleşen Ştatlarydy; emma on patyşadan düzülen başga bir patyşalyk soňundan gelmelidi, çünki Ýahýanyň duran 1798-nji ýylynda ýedinji patyşalyk entek gelmändi. On patyşa ýekşenbe kanuny krizisiniň sagady üçin höküm sürýärler we olar özleriniň ýedinji patyşalygyny 1798-nji ýylda ölüm howply ýarany alan başinji patyşalygyň haýwanyna bermäge razy bolýarlar.

“8” san direlişi aňladýar we papalyk, ýakynda çykaryljak ýekşenbe kanuny bilen bolup geçýän aždahanyň, wagşy haýwanyň we ýalan pygamberiň üç taraplaýyn birleşiginde onuň ölüm getiriji ýarasy sagaldylanda, ýedidendir çykýan sekizinjidir. 2020-nji ýylda globalistler saýlawy Trumpdan ogurladylar we ol Ylhamyň on birinji babyndaky köçelerde öldürüldi. Ylhamyň on birinji babyndaky iki şaýat ýerden çykan wagşy haýwanyň iki şahyny aňladýar; olaryň ikisi hem 2020-nji ýylda öldürüldi. Trump, 1989-njy ýylda ahyrzaman wagtynda Reýgandan bäri altynjy prezidentdir; emma 2024-nji ýyly çenli ol öňki ýedi patyşanyň içinden çykýan sekizinji hem boldy. 2024-nji ýylda onuň ölüm getiriji ýarasy sagaldy we şol bir wagtyň özünde ol görüşü berkidýän pygamberlik nyşany bilen doly laýyklykda, ýedidendir çykýan sekizinji boldy. Eger seniň Rimiň ýok bolsa, onda sen Rimiň keşbiniň hereketlerini yzarlamaga ukyply dalsiň.

MAGA

Neronyň “250” ýyly tamamlananda, Trumpyň nädip Beýik Konstantindigine, ýa-da b.e. öň 207-nji ýylda onuň nädip Beýik Antiokhdygyna, ýa-da бүтін altyn asyr hereketi Amerikany “beýik” etmäge esaslanan in soňky prezident hökmünde onuň kimdigine düşünmek üçin, bölümiň ilki bilen Trumpy we onuň pygamberlik wezipesini agzaýandygyny ykrar etmek zerurdyr.

Ibrany elipbiýiniň birinji, on üçünji we ýigrimi ikinji harplaryndan ybarat bolan Ibrany “hakykat” sözüniň aňladýan “hakykatyň” nyşany Reagany birinji harp hökmünde, Obamany bolsa, Inkwizisiýa edarasyndaky öňki ýolbaşçynyň yzysüre ilkinji iýezuit papasynyň gelmegi bilen alamatlandyrylan 2013-nji ýyl arkaly gozgalaňyň on üçünji harpy hökmünde kesgitleýär. Inkwizisiýanyň ýolbaşçysy işden çekilendigi sebäpli, onuň tamamlanýan nokady iýezuit papasynyň başlanýan nokady bilen gabat gelýär. Obamanyň iki papasynyň arasyndaky şol baglanyşyk 2013-nji ýylyň 13-nji martydy. Obama gozgalaňyň on üçünji harpy bilen gabat gelýär, ýigrimi ikinji harp bolsa Trumpdyr.

Ýigrimi ikinji üýtgetme prezidentiň iki möhlet bilen çäklendirilýändigini belleýär, we yzygiderli bolmadyk iki möhletli prezidentleri göz önünde tutanymyzda, olaryň bary-ýogy ikisi bar. Grover Klivlend yzygiderli bolmadyk iki möhletli prezidentleriň alfasy bolup durýar, Trump bolsa omegasy. Grover Klivlend ýigrimi ikinji prezidentdi, we Trump Klivlendiň omegasy hökmünde “22” diýen alfa tapawudyna eýedir. Klivlend bilen Trump Iwrit elipbiýiniň ýigrimi ikinji harpynyň nyşanyňy özünde saklaýan alfa we omegany aňladýarlar. Yzygiderli bolmadyk iki möhletli bary-ýogy iki prezident bardyr, we Trump şol ikiniň ikinjisidir. Omeganyň ikisini alfanyň ýigrimi ikisine köpeltmek kyrk dört edýär; bu 1844 ýylyň nyşanydyr, ol hem 1844 ýylyň ýapyk gapysy bilen öňden görkezilişi ýaly, ýekşenbe kanuny wagtyndaky ýapyk gapynyň nyşanydyr. Trump prezident bolan aýratyn şahslaryň arasynda 44-nji bolup durýar, we ýekşenbe kanuny wagty gapy ýapylanda, ol prezidentdir.

Tramp Beýik Kuruş bilen nusgalandyryldy. Beýik Kuruş ilkinji permany çykardy, Beýik Artakserks bolsa üçünji permany çykardy. Birinji bilen üçünji biri-birine gabat gelýär, çünki Isa ahyry başlangyç arkaly hemişe şekillendirýär. Neronuň «250» ýylynyň soňy Beýik Konstantin arkaly görkezilende, Tramp şol ýerde bolýar. B.e. öň 457-nji ýyldan başlap «250» ýylyň ahyrynda Tramp 2024-nji ýylda, on üçünji aýatyň berjaý bolmagynda, öňküsinden has güýçli gaýdyp gelen Beýik Antiohus arkaly görkezilýär.

Çünki demirgazygyň patyşasy gaýdyp geler we öňküsinden has köp sanly goşuny çykaryp, birnäçe ýyldan soň hakykatdan hem uly goşun hem-de köp baýlyk bilen geler. Daniel 11:13.

Ýekşenbe kanuny wagtynda Amerikanyň Birleşen Ştatlary Rim tarapyndan boýun egdirilende, şondan soň dünýäniň her bir ýurdy Rimiň önünde baş egmäge mejbur edilýär.

“Daşary ýurt milletleri Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň göreldesine eýerelerler. Ol öňe düşse-de, şonda-da şol bir krizis dünýäniň ähli ýerlerinde ýaşaýan halkymyzyň başyna geler.” Testimonies, volume 6, 395.

“Daşary milletler” muny ýakyn wagtda çykjak Ýekşenbe kanunynda Birleşen Milletler Guramasynyň ýolbaşçylygyny öz üstüne alýan Amerikanyň Birleşen Ştatlary tarapyndan etmäge

mejbur edilýär. Birleşen Milletler Guramasy Ylham 17-däki on patyşadyr; olaryň üstünden Izebela öýlenen, demirgazykdaky on taýpanyň patyşasy Ahap höküm sürýär. Izebeliň Ahap bilen nikasy ýakyn wagtda çykjak Ýekşenbe kanunynda tamamlanýan nikadyr. Ýekşenbe kanunynda Amerikanyň Birleşen Ştatlary, Daniel on birdäki şöhratly ýurt we Ylham on üçdäki ýerden çykan haýwan, Mukaddes Kitap pygamberliginiň altynjy patyşalygy hökmünde öz taryhyny tamamlayar. Karmel dagynda Baalyň 850 pygamberi we Izebeliň saçagynda iýýän tokaýlygyň ruhanylary Ylýas tarapyndan gylyçdan geçirilýär. Amerikanyň Birleşen Ştatlary ýakyn wagtda çykjak Ýekşenbe kanunynda, Karmel dagynda ýalan pygamberleriň öldürilişi ýaly, öldürilýär. Şondan soňky kyssa Ylýas bilen Ahap we Izebeliň arasyndaky garşylyk bolup dowam edýär, Ahap bolsa Izebel bilen ilki zyna eden tarapyndan dolandyrylýan on esse patyşalygy aňladýar. Izebel her bir patyşalyk bilen zyna etmegi niýet edinýär, emma Ahap muny ilki edenini aňladýar, we Karmel dagynda ölýän hem-de şol bada Izebeliň ilkinji haram söýgülisine öwrülýän Amerikanyň Birleşen Ştatlarydyr. Daniel on biriň many-mazmunynda aýdylanda, hut şol ýerde, Ýekşenbe kanunynda, Trump Isgender Zebur ýaly şekillendirilen, Gresiyanyň gudratly patyşasy hökmünde ýerinden turýar.

Gudratly bir patyşa ýüze çykar; ol beýik hökümranylyk bilen höküm sürer we öz islegine görä hereket eder. Ol ýüze çykanda, onuň patyşalygy döwler we asmanyň dört ýeline tarap bölüner; emma onuň nesline galmaz, ne-de onuň süren hökümranylygyna görä bolar. Çünki onuň patyşalygy kökünden goparylyp alnar, hatda olardan başga başgalara berler. Daniel 11:3, 4.

Donald Trump aýatda görkezilen we ondan soň Isgender Zülkarnaýynyň taryhy arkaly nusgalaşdyrylan Birleşen Milletler Guramasynyň “gudratly patyşasy” hökmünde orta çykýar. Ol orta çykanda, Mukaddes Ýazgylaryň pygamberligindäki altynjy patyşalyk bolan Amerikanyň Birleşen Ştatlary tamam bolýar, we Ylham kitaby on ýedinjädäki on patyşanyň ýedinji patyşalygy başlanýar. On patyşa özleriniň ýedinji patyşalygyny şol ýerde we şol pursatda papalyk häkimiýetine, ýagny öňki ýedi patyşalykdan bolan sekizinji patyşalyga bermäge razy bolmak bilen öz ýedinji patyşalygyny başlaýarlar. Olaryň ylalaşygy Hudaýyň islegini berjaý etmek üçindi, we Onuň islegi hakykat Ýazgylarynyň бүтін dowamynda setir üstüne setir görnüşinde görkezilýär.

Rimi Şekillendirip Görkezmek

Danyýl kitabyň on birinji babynyň başınjy aýatyndan dokuzynjy aýatyna çenli bolan aýatlar, şol babyň otuz birinji aýatyndan kyrkynjy aýatyna çenli beýan edilişi ýaly, papalyk häkimiýetiniň taryhyny kämil derejede görnüşlendirýän pygamberlik taryhy bilen ýerine ýetirildi. Başınjy aýatdan dokuzynjy aýata çenli bolan taryh setiri, otuz birinji aýatdan kyrkynjy aýata çenli bolan taryh setirine parallel bolup durýar. Iki setir hem papalyk Rimi aňladýan güýjüň ilki bilen üç päsgelçiligi ýeňip geçendigini, belli bir döwürläp höküm sürendigini, soňra bolsa olara garşy günorta patyşasyny getiren we öldüriji ýara salan bozulan bir ähtiň ýüze çykandygyny görkezýär. Bu iki setir näçe ýakyndan öwrenilip, taryh bilen deňeşdirilse, olaryň şonça-da çuňňur takykdygy ykrar edilýär. Olaryň takyklygy, hem aýatlaryň içindäki gurluşy näderejede ýakyndan şöhlendirýändigini, hem-de şol aýatlary ýerine ýetiren taryhy näderejede doly beýan edýändigini babatda ýüze çykýar.

Baş aýaty ýerine ýetiren taryh, otuz birden kyrka çenli aýatlarda beýan edilen papalyk Rimiň taryhy bilen deňeşýär we oňa laýyk gelýär hem-de ondan on bäse çenli aýatlarda Antioh Beýigiň girizilmegi üçin şert döredýär.

Emma onuň ogullary galga gelerler we köp sanly beýik goşunlary ýygnaýlar; hem olaryň biri hakykatdan-da gelip, joşup geçer we içinden aşyp geçer; soňra bolsa yzyna dolanyp, öz galasyna çenli ýene galga geler. Daniýel 11:10.

Onunjy aýatyň ýerine ýetmeginde Antiohos Beýik Müsüriň galasyna çenli ýeňiş gazandy; ol ýerde täzeden güýç toplamak üçin ýörişi bes etdi. Şol taryh, şol babyň kyrkynjy aýatynda beýan edilişi ýaly, 1989-njy ýylda Sowet Soýuzynyň dargamagyny alamatlandyrýar.

Ahyrzamanyň wagtynda günorta patyşasy oňa garşy itergi berer; demirgazyk patyşasy bolsa araba bilen, atlylar bilen hem-de köp gämiler bilen tupan ýaly onuň üstüne geler; ol ýurtlara girer, joşup geçer we olaryň içinden aşyp gider. Daniel 11:40.

Onunjy aýatyň “hökmany suratda geler, joşup akar we geçip gider” diýen jümlesi ibrany dilinde kyrkynjy aýatyň “ol ýurtlara girer, joşup akar we geçip gider” diýen sözi bilen doly birmeňzeşdir. Iki aýat hem demirgazygyň patyşasynyň (onunjy aýatda Antioh we kyrkynjy aýatda Reagan) günortanyň patyşasyny (onunjy aýatda Ptolemaý we kyrkynjy aýatda Sowet Soýuzyny) ýeňýän wagtyny görkezýär. Iki hüjüm hem günorta patyşasynyň öňki ýeňşine garşy ar alyş häsiýetli bolupdy (başinji aýatdan dokuzynja aýada çenli Ptolemaý we kyrkynjy aýatda Napoleon). Günorta patyşasynyň hüjüme geçmeginiň sebäbi bozulan ähtnama bolupdy (başinji aýatdan dokuzynja aýada çenli Bernikanyň nikasy we Napoleon bilen 1797-nji ýyldaky bozulan Tolentino şertnamasy). Aýatlaryň içinde görkezilen pygamberlik gurluşy we bu aýatlaryň taryhda soňraky berjaý bolşy hem Işaýa 8:8 bilen utgaşýar.

Ol Ýahudanyň içinden geçer; joşup-daşaşar we aşyp geçer, hatda boýunña çenli ýeter; onuň ganatlarynyň ýaýylyşy, eý, Immanuel, seniň ýurduňyň ähli giňligini doldurar. Işaýa 8:8.

Işaýa Senheribiň goşunynyň “joşup geçjekdigini we aşyp geçjekdigini” öňünden aýdanda, bu ýene-de onunjy we kyrkynjy aýatdaky şol bir ýewreýçe sözdür. Işaýa Senheribiň, demirgazyk patyşalygynyň, günorta patyşalyk Ýahudany basyp alandygyny görkezýär, emma ol Iýerusalimi ýerinde galdyrdy, çünki ol diňe “boýna çenli” ýetdi; edil onunjy aýatda Antiohyň serhede çenli ýetşi ýaly. Senheribiň sebäbi Hizkiýanyň Assiriýa bilen baglaşylan ähti bozmagydy; bu bolsa Hizkiýanyň ylalaşylan salgydy tölemegini bes etmegi arkaly aňladylýar. Bozulan äht bu üç ugurdaş aýatyň arasyndaky aýratyn ýagdaýdyr. Olaryň her biri bozulan bir ähti öz içine alýardy, emma Ptolemeý bilen Napoleona degişli ýagdaýlarda demirgazyk patyşasy ähti bozmakda aýyplanylýardy. Demirgazyk patyşa bolan Senherib bolsa Hizkiýany bellenen salgydy bermekden ýüz öwürmekde aýyplady.

Emma patyşa Hizkiýanyň on dördünji ýylynda Aşur patyşasy Sanherib Ýahudanyň ähli berk galalaryna garşy çykyp, olary eýeledi. Şonda Ýahuda patyşasy Hizkiýa Lakysdaky Aşur patyşasyna adam iberip: «Men ýazyk etdim; menden yza dön. Üstüme näme ýükläýseň, şony götererin» diýdi. Aşur patyşasy Ýahuda patyşasy Hizkiýa üç ýüz talant kümüşi we otuz talant altyny salgyt edip belledi. Hizkiýa hem Rebbiň öýünde we patyşanyň hazynalarynda tapydan

ähli kümşi oňa berdi. 2 Patyşalar 18:13–15.

Sanheribiň demirgazyk goşuny Iýerusalime barýan ýörişinde Ýahudanyň kyrk alty şäherini eýeledi. Işaya 8:8-iň onunjy we kyrkynjy aýatlar bilen baglanyşyandygy, şeýlelikde, Sowet Soýuzynyň günorta şalygynyň 1989-njy ýylda çöküşiniň üçünji şaýadyny üpjün edýändigini uly pygamberlik ähmiýetine eýedir. Şol çöküş kyrkynjy aýatyň boş bolan bir döwrüniň başlangyjyny alamatlandyrýar. Kyrkynjy aýatyň 1989-njy ýylda berjaý bolmagyndan başlap, tizden geljek Ýekşenbe kanunyny aňladýan kyrk birinji aýata çenli, kyrkynjy aýatda boş bir döwür bar. Şol döwür 1989-njy ýylda başlanýar we Ýekşenbe kanuny bilen tamamlanýar. Kyrkynjy aýat şol wagt döwri barada hiç zat aýtmaýar, emma kyrkynjy aýada “setir üstüne setir” usulyýeti bilen düşünmek bolýar.

Kyrkynjy aýatyň gizlin taryhyny kesgitlemek üçin esasy “açarlaryň” biri, demirgazyk patyşalygynyň günorta patyşalygyna garşy alyp baran ýeňişli gaýtawul söweşi baradaky Işanyň şaýatlygydyr. Bu, Hizkiýanyň Assiriýa “salgyt” tölemek baradaky öňki borjyny hormatlamagyny bes eden gozgalaňy bolsun, ýa-da Antiohus tarapyndan Bernisäniň bir gyra goýulmagy, ýa-da Napoleonyň Tolentino Şertnamasy bolsun — bu üç aýatyň hem bary, hujümiň düýp sebäbi hökmünde bozulan şertnamany nygtaýan taryhlar arkaly ýerine ýetdi. Obamanyň prezidentligi döwründe, Jon Kerriniň Döwlet departamentiniň ýolbaşçylygy astynda, kömekçi döwlet sekretary Wiktoriýa Nuland Ukrainanyň hökümetini agdarmak üçin reňkli ynkylyby amala aşyrdy. Şol pursatdan başlap, Ukraina urşy barada bir jedeliň iki tarapy bar: Putin munuň bozulan şertnama bolandygyny aýdýar, garşydaşlary bolsa Putiniň salgy berýän şertnamasynyň Putiniň öňe sürşi ýaly şertlerde hiç wagt bolmandygyny aýdýarlar. Şertnamanyň hakykatdan-da baglaşylyp soň bozulanlygy bolsun ýa-da tersine bolsun, munuň ähmiýeti ýokdur, çünki pygamberlik ýazgysy uruş üçin sebäp hökmünde diňe bozulan şertnamany hasaba alýar.

Işaya 8:8 demirgazyk patyşasynyň diňe boýun derejesine çenli, ýa-da kellä çenli basyp alýandygyny görmäge mümkinçilik berýän “açary” berýär. Şol “açar” 1989-njy ýylda bedeniň çökmeginde soň dik galan kelle hökmünde Russiýany kesgitleýär. Sekizinji aýatyň pygamberlik taýdan ähmiýeti diňe kelläni kesgitleýän şol “açarda” däl, eýsem kelläni ýa-da paýtagt şäheri aňladýan “boýny” kesgitleýişinde hem görünýär; bu bolsa diňe Işaya 8-iň şol bir görnüşindäki öňki geçelge bilen baglanyşykda esaslandyrylyp bilner. Şol görnüş ýedinji bapda başlanýar, we ýedinji hem-de sekizinji aýatlarda kelle patyşa, ýa-da onuň patyşalygy, ýa-da bir patyşalygyň paýtagt şäheri hökmünde kesgitlenýär. Iýerusalim Ýahudanyň paýtagtydy; onuň 46 şäheri Sanheribiň goşuny tarapyndan basyp alyndy, emma Sanherib paýtagt şäher bolan Iýerusalimi dik galdyrdy.

Çünki Suriýanyň başy Damaskdyr, Damaskyň başy bolsa Rezindir; altmyş baş ýylyň içinde Efraýym halk bolmaz ýaly döwölüp ýok ediler. Efraýymyň başy Samariýadyr, Samariýanyň başy bolsa Remalýanyň ogludyr. Eger iman etmeseňiz, hakykatdan-da berk durup bilmersiňiz. Işaya 7:8, 9.

Sanheribiň goşuny miladydan öňki 701-nji ýylda Iýerusalimiň diwarlaryna gelende, ol boýna çenli geldi, we şeýle etmek bilen; 1989-njy ýyldaky çöküşden soň Russiýanyň galyp galmagynyň taryhy şaýadyny galdyrdy. Beýik Antiýoh günorta patyşalyga garşy ar alyşyny başlanda, ol onunjy

aýatda Müsüriň araçäğine çenli geldi, emma girmedi. Onunjy aýatda Antiýohuň ýeňşinde ähmiýetli zat şudur: ol anyk bir söweşi bolmadyk, emma öň ýitirilen geografiýany gaýtadan dikeltmekdäki işini aňladýan harby ýörişiň Antiýoh tarapyndan jemlenendigini belleýär. Onuň onunjy aýatdaky basyp alşy birnäçe ýeňişleriň jemlenmesini aňladýar. Ol dördünji Siriýa urşunyň ýörişini Rafiýada tamamlady; bu at “araçäk ýurt” diýmegi aňladýar, we Rafiýa Müsüriň araçägi, ýa-da “boýny” bolupdy. Miladydan öňki 219-njy ýyldan 217-nji ýyla çenli bolan Antiýohuň ýörişi 1989-njy ýyldan 1991-nji ýyla çenli Sowet Soýuzynyň çöküşiňiň daşyp geçmegini we üstünden aşmagyny aňladýar; şol wagt patyşa ýurtlaryň üstünden geçdi.

Pygamberlik nukdaýnazaryndan Işaya 8:8, on birinji aýatyň ýerine ýetmeginde görkezilişi ýaly, Russiýany Sennaheribiň söweşindäki boýun, ýa-da Antiohusyňkydaky gala hökmünde, Rafiýa söweşinde günortanyň patyşasy hökmünde kesgitlemäge ýol berýär. Şeýle etmek bilen, ol aždarha (günortanyň patyşasy), wagşy haýwan (demirgazygyň patyşasy) we galp pygamber (demirgazygyň patyşasynyň wekili bolan güýç) arkaly görkezilen daşarky taryhy, ýedinji bapdaky ýedinji aýatyň altmyş bäs ýyllyk pygamberligi arkaly görkezilen içki pygamberlik çyzygy bilen gös-göni baglanyşdyrýar.

Pygamberlik taýdan, Sennaheribiň Iýerusalime garşy çykyp gelmeginiň ähmiýeti, Mukaddes Ýazgylarda Hudaýyň gudratynyň iň kuwwatly pygamberlik şaýatlyklaryndan birini berýär, çünki Hudaý şol ýerde bir gije içinde Sennaheribiň 185,000 esgerden ybarat goşunyny ýok etdi. Ondan bir gün öň bolsa, Iýerusalimiň diwarynda 1844-nji ýylyň ýapylan gapysynda we Ýekşenbe kanunynyň ýapylan gapysynda bellik edilen Laodikýa we Filadelfiýa Adventizmiň nyşanlary bolan Eliakim bilen Şebna bardy.

Hezekýa patyşanyň patyşalyk eden on dördünji ýylynda Aşşur patyşasy Sanherib Ýahudanyň ähli berk galalaryna garşy çykyp, olary eýeledi. Aşşur patyşasy Lakýşdan Rabşakeni beýik bir goşun bilen Iýerusalime, Hezekýa patyşanyň ýanyna iberdi. Ol kir ýuwujynyň meýdançasyna barýan ýoluň boýundaky ýokarky howdanyň suw geçirijisiniň ýanynda durdy. Şonda onuň ýanyna öý hojalygynyň baştutany Hilkiýanyň ogly Eliýakim, kätip Şebna we ýyl ýazgysyny ýörediji Asafyň ogly Ýoa çykyp geldi. Işaya 36:1–3.

Işaya pygamberiň ýedinji babynda Işaya günäkär Ahaza, Günorta patyşalygy bolan Ýahudanyň patyşasyna, habar bilen iberilýär. Sekizinji babyň sekizinji aýatynda Sennahirib hüjüm edýän hem şol patyşalykdyr. Işaya günäkär patyşa Ahaz bilen duşuşanda, ol onuň bilen “ýokarky howdanyň suw geçirijisiniň ýanynda, egirmeçiniň meýdanyna barýan ýoluň boýunda” duşuşar; bu bolsa Rabşakanyň Rebbiň adyna dil ýetirýän edil şol ýeridir. Işaya özüniň we çagalarynyň alamatdygyny öwretdi.

Ine, men we Rebbiň maňa beren çagalary bilen bilelikde, Sion dagynda ýaşaýan Hökmürowan Reb tarapyndan Ýsraýylda alamatlar we gudratlar üçin goýuldyk. Işaya 8:18.

Işaya pygamber zalym patyşa Ahaz bilen “ýokarky howdanyň akdyrylýan ýoly ýuwujynyň meýdanyna barýan ýoluň üstünde” duşuşanda, Işaya özüniň “galyndy yza dolar” diýmegi aňladýan ogly Şearýaşuby ýany bilen getiripdi.

Soňra Rebbi Işaya şeýle diýdi: «Sen we ogluň Şearýaşub ýokary howzuň suw geçirijisiniň ujunda, kir ýuwujynyň meýdanyna baryň ýoluň üstünde Ahazy garşy almaga çykyň». Işaya 7:3.

Şearýaşub, “ýokarky howzuň akabasynyň ahyrynda, kir ýuwujynyň meýdanynyň ýolunda” Işaya tarapyndan yglan edilen habaryň, gaýdyp gelýän galyndylary tanadýan habar bolandygyny görkezýär. Ol galyndy, Malaky kitabynda Rebbi synamaga, Oňa gaýdyp gelmäge hem-de onluklary ammara getirmäge çagyrylýanlardyr. Gaýdyp gelýänler, şeýle hem, Ýermeýa tarapyndan ilkinji lapykeçlikden soň gaýdyp gelýänler hökmünde şekillendirilýär. Ýedinji bapda “ýokarky howzuň akabasynyň ahyrynda, kir ýuwujynyň meýdanynyň ýolunda” diýen sözler Işanyň erbet günorta patyşasyna habar berýändigini beýan edýär, Işaya otuz altynjy bapda bolsa Elyakym, Şebna we ýylýazgyçy Ýoah Hizkiýa üçin çykyş etdiler, Rabbşaqe bolsa Sanheribiň wekili boldy.

“Kir ýuwulýan meýdanyň ýolundaky ýokarky howzuň geçirijisiniň ujundaky” ilkinji habar Işaya we onuň ogly tarapyndan yglan edildi, “kir ýuwulýan meýdanyň ýolundaky ýokarky howzuň geçirijisiniň ujundaky” soňky habar bolsa üç adam tarapyndan yglan edildi. Ilkinji habar içerki bir patyşa, ikinjisi bolsa daşarky bir patyşa üçin boldy. Bölüji çyzyk diwarlyk bolup, ol Hudaýyň kanunynyň nyşanydyr; şeýle hem ýygnak bilen döwletiň bölünmeginiň diwarynyň aýrylmagyny aňladýan ýekşenbe kanuny hem şol nyşandyr. Ýekşenbe kanunynda, ýa-da diwaryň ýanynda üç nyşan bar: Eliakim Filadelfiýadyr, Şebna Laodikidir, we ýazga geçiriji Ýowap Sardisdir.

Ýekşenbe kanuny wagtynda köp adamlar Daniel 11:41-e görä ýykylarlar, we şol adamlar ýedinji gün Sabat günü baradaky nur üçin jogapkär hasap edilýänlerdir. Kyrk birinji aýatda agzalýan ýykylyp gidenler Laodikiýadaky Ýedinji Gün Adventistleridir, we Eliakim Filadelfiýany aňladýar.

Şol günde şeýle bolar: Men Öz hyzmatkärim Hilkiniň ogly Elyakymy çagyraryn. Ony seniň donuňa geýdirerin, ony seniň guşagyň bilen berkiderin, seniň häkimiýetiňi onuň eline tabşyryryn; ol Iýerusalimiň ilatyna hem-de Ýahudanyň öýüne ata bolar. Dawudyň öýüniň açaryny onuň egnine goýaryn; şeýlelikde ol açar, hiç kim ýapmaz; ol ýapar, hiç kim açmaz. Işaya 22:20–22.

Filadelfiýadaky ýygnagyň perişdesine ýaz: Mukaddes bolan, Hakykat bolan, Dawudyň açaryna eýe bolan, açanda hiç kimiň ýapyp bilmeýän, ýapanda bolsa hiç kimiň açyp bilmeýän Zat şeýle diýýär: Seniň işleriňi bilýäriň: ine, men seniň önünde açyk bir gapy goýdum, ony hiç kim ýapyp bilmez; çünki seniň güýjüň az bolsa-da, Meniň sözümi berjaý etdiň we Meniň adymy inkär etmediň. Ine, men Şeýtanyň sinagogasyndakylardan — özlerini ýehudy diýýän, emma ýehudy bolman, ýalan aýdýanlardan — seniň ayaklaryňyň önüne gelip baş egdirerin we seni söýendigimi olara bildirin. Ylham 3:7–9.

Şebna Elyakim bilen çalşyrylýar, hem-de diwardaky Şebna irki ýa-da soňky ýagmyryň habaryndan peýda almakdan ýüz öwürýän Laodikiýa ýagdaýyndaky Ýedinji Gün Adventistlerini aňladýar. Ybadathana bilen bagly irki ýagyş Işaya we yza dolanan galanlar arkaly şekillendirilipdi, we habar pis ýola düşen ybadathana gönükdirilipdi; bu bolsa erbet patyşa Ahaz bilen şekillendirilýärdi. Diwardan gelen habar Iýerusalimi ýeňmäge çalyşýan demirgazygyň erbet patyşasyna berildi, we ol irki ýagmyra bolan gatnaşygynda soňky ýagmyry aňladýar. Hudaýyň ybadathanasy höküm edilýän

wagty irki ýa-da öňki ýagyş sepeläp düşýär, emma Ýekşenbe kanuny wagtynda ýagyş ölçe-gsiz dökülýär. Ahaza berlen habar içki habar bolupdy, Sanheribe berlen habar bolsa daşky boldy. Ylham 18:1–3-iň birinji sesi ikinji perişdäniň habarynyň gaýtalanmasydyr we ol içkidir. Ylham on sekizinji bap, dördünji aýatyň ikinji sesi daşkydyr we ol üçünji habardyr. Işaya we onuň ogly içki ikinji perişde habaryny getirdiler, hem-de diwarda daşky habar bilen üç jan bar.

Eliakim ýüz kyrk dört müňdür; Şebna bolsa şol wagtda Rebbiň agzyndan tüýkürilip çykarylan Laodikýaly Ýedinji Gün Adwentizmidir. Ýazgyçy Ýoab, Eliakimiň baýdagy ýokary galdyrylanda ony tanamak üçin, diwary öňünden getirýän taryhy ýazyp alan Hudaýyň başga sürüsini aňladýar.

Işaya 8:8 Işanyň altynjy bapdan on ikinji baba çenli habarlaryny Daniel 11:10-a getirýär. Şeýle etmek bilen, hüjümden soň patyşalygyň başynyň dik galýandygyna ikinji şaýatlygy berýär. Ol söweşi tutaşdyrmak üçin ulanylýan bozulan äht baradaky bir delili görkezýär.

1989-njy ýylda Sowet Soýuzynyň çökmeginden başlap, kyrkynjy aýatda beýan edilýän döwürden indiki aýatda şekillendirilýän ýakynda geljek Ýekşenbe kanunyna çenli otuz ýedi ýyllyk pygamberlik taryhy bar, emma kyrkynjy aýat bu barada hiç zat aýtmaýar. Daniel kitabyň on birinji babyndaky onunjy aýatdan on başinji aýada çenli bölüm, kyrkynjy aýatda agzalmaýan şol pygamberlik taryhyny aňladýar. Muny diňe “setir üstüne setir” usuly ulanylanda görmek bolýar. “Eger iman etmeseňiz, elbetde berkarar bolmarsyňyz” — bu 1989-njy ýyly suratlandyrylan üç aýata bagly bolan pygamberlik duýduryşydyr, we Işaya sekizinji babyň sekizinji aýadynyň taryhy ýerine ýetmesi Eliakim bilen Şebna üçin bir synagy görkezýär. Siz muny görüp bilýärsiňizmi, ýa-da körmüsiňiz?

Danyýel 11:41 aýaty, 16-njy aýaty ýerine ýetiren taryh bilen nusgalanan Amerikanyň Birleşen Ştatlarynda ýakyn wagtda güýje girjek Ýekşenbe kanunydyr.

Emma onuň garşysyna gelen öz islegine görä hereket eder, onuň öňünde hiç kim durup bilmez; ol şanly ýurtda durar, ol bolsa onuň eli bilen haraba öwürüler. Daniel 11:16.

Ol şöhratly ýurda hem girer, we köp ýurtlar ýykylar; emma onuň elinden şular gutular: Edom, Moap we Ammon ogullarynyň başlyjalary. Daniel 11:41.

Danyýel kitaby 11-nji babyndaky on altynjy aýatdan tä otuzynjy aýada çenli bolan taryhy amal boluş, butparaz Rimiň taryhydyr. Danyýel 11-nji bapdaky her bir pygamberlik setiri ýa butparaz, ýa papalyk, ýa-da häzirki zaman Rimiň taryhyny nusgalaýar. Her bir setir ýa gönüden-göni Rim bilen baglanyşykly bir taryhy görkezýär, ýa-da geljekdäki bir Rim taryhyny nusgalaýar. Her bir setir. Butparaz Rimiň amala aşyran taryhyna gönüden-göni salgylanýan aýatlar, papalyk Rimi nusgalaýar. Butparaz Rim bilen papalyk Rim bilelikde häzirki zaman Rimi barada şaýatlyk edýär. Rim bu görnüşi belleýär, çünki babyň başyndan ahyryna çenli görnüş Rim barada.

Isa, Ýahudanyň dönükliginiň aýan bolan mahalynda şägirtleriniň ynanmagyna kömek etmek maksady bilen, olaryň arasynda bir dönügiň bardygyny öňünden bildirdi.

«Ýahuda nälet aýdanda, Mesih Öz şägirtlerine hem rehim maksadyny göz öňünde tutýardy. Şeýlelikde Ol olara Öz Mesihdiginiň iň soňky, iň ýokary subutnamasyny berdi. Ol şeýle diýdi:

“Bu bolmazdan öň size aýdýaryn, şeýlelik bilen, bu bolup geçende, MEN-DIGIME iman edersiňiz.” Eger Isa Öz başyna geljek zatlardan bihabar ýaly dymyp galan bolsady, şägirtler öz Mugallymynyň ylahy öňden görüjiligiň bolmandygyny we ganhor mähelläniň eline duýdansyzlykda düşürilip, dönüklige sezewar edilendigini pikir edip bilerdi. Bir ýyl mundan öň Isa şägirtlerine On ikini saýlandygyny, olaryň biriniň bolsa iblisdigini aýdypdy. Indi bolsa Onuň Ýahuda aýdýan sözleri, ýagny onuň dönükligiň öz Mugallymyna doly mälimidigini görkezýän sözleri, Mesihni peseldilmegi döwründe Onuň hakyky yzyna eýerijileriniň imanyny berkiderdi. Ýahuda öz elhenç ahyryna ýetende bolsa, olar Isanyň dönüge garşy aýdan näletini ýatlarlar.» The Desire of Ages, 655.

2023-nji ýylyň 31-nji dekabrynda Ýahuda taýpasynyň Arslany Özi baradaky ylhamy açyp başlady we esas goýujy synag başlady. Synag şundan ybaratdy: on dördünji aýatda görnüşi berkidip goýan nyşan henizem Rimdimi, ýa-da ýagdaýlar üýtgäpdi? Amerikanyň Birleşen Ştatlaryndan çykan ilkinji antihrist 2025-nji ýylyň 8-nji maýynda höküm sürüp başlanda, on dördünji aýat berjaý edilipdi. Şondan soň Tramp bilen papa Leo-nyň arasyndaky gatnaşygyň Reagan bilen Ioann Pawel II arkaly öňden nusgalandyrylandygy görünip bildi. Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň Döwlet departamenti Ukrainada reňkli ynklaby amala aşyran 2014-nji ýylda başlanan ukrain urşy iki papanyň döwründe höküm süren Obamanyň prezidentliginde bolup geçdi. Onunjy aýatda Reagan bilen Ioann Pawel II görkezilýär, soňra bolsa 2014-nji ýylda on birinji aýatyň serhet ýaka söweşi, ýagny Rafiýa söweşi arkaly şekillendirýän ukrain urşy başlady. “Rafiýa” “serhet ýaka” diýmegi aňladýar, “Ukraina” sözi hem şony aňladýar. Şol taryhda Obama we iki papa onunjy aýatdan on başınjy aýada çenli bolan üç söweşiň ikinjisini alamatlandyrýar. Soňra 2024-nji ýylda Tramp on üçünji aýatyň berjaý bolmagynda gaýdyp geldi. Ondan soň on dördünji aýatda görnüş Trampyň papalyk garşydaşynyň gelmegi bilen berkidilýär.

Bellenilen zat, onunjy aýatdan on başınjy aýata çenli beýan edilýän üç söweşiň, Ýekşenbe kanunyndaky Karmel dagyna alyp barýan Ýezebel bilen Ahabyň arasyndaky gatnaşygy aýan edýän üç ýol belgisine wekilçilik edýändigidir. Reagan bilen Ýezebel Samariýada bolup, gizlin bir ylalaşyk arkaly ýaşryldy. Soňra Baalyň ruhanylary we bagyň pygamberleri oýanan liberal katolisizmiň ruhçulygyny ýokary galdyrdylar; bu bolsa dinden çykan protestantizmiň galp pygamberiniň hem-de Ýslamyň galp pygamberiniň, ene ýeriň ybadatynyň, Fransuz ynklabyynyň ahlaksyzlygynyň we anarhiýasynyň iki taraplaýyn simwolizmini daşaýan Obamanyň şizofrenik simwolizmi bilen birleşdirildi. Soňra Tramp 2024-nji ýylda gaýdyp geldi, haýwan bilen onuň keşbiniň arasyndaky açyk gatnaşyk bolsa 2025-nji ýylda aýan boldy. Häzir 2026-njy ýyl, binýadyň daşky görüş synagy geçildi, indi bolsa biz ybadathana synagynyň görnüşiňiň içindediris.

On birinji aýat miladydan öňki 217-nji ýylda Rafiýa söweşinde ýerine ýetdi we 2014-nji ýylda başlan, 2022-nji ýylda güýçlenen hem-de häzirki wagtda tamamlanmagyň bosagasynda duran Ukrain urşunyň nusgasydyr. Putin üstün çykar, ýöne bu ýeňiş diňe onuň heläkçiliginiň başlangyjyny girizýär. On birinji aýadyň pygamberlik gurluşy we onuň miladydan öňki 217-nji ýylda Rafiýa söweşinde Ptolemeýiň ýeňşi arkaly, on birinji babyň on birinji aýadynyň ýerine ýetmegi hökmünde taryhy berjaý bolşy, Uzyýa patyşanyň pygamberlik taryhy bilen gabat gelýär. Ptolemeý hem, Uzyýa hem günorta patyşalarydy; olaryň ýürekleri harby üstünlikler sebäpli ýokary göterildi, emma şol ýokary göterilen ýürekler olaryň ikisini-de pese gaçyrdy, we olaryň ikisiniň

hem heläkçiligi Iýerusalimdäki mukaddes ýerde sadaka getirmäge özara synanyşyklary bilen baglanyşyklydyr.

Biz indiki makalada on başınjy áyatda Panium söweşine getirýän Putiniň ýykylşyny garamagy dowam etdireris.